graver man en omtrent 1 Alen bred Fordybning, og fylder den med god Jord, dersom Jorden ikke i og for sig er frugtbar. Man sætter da Planterne 1 Qvarteer fra hinanden, naar man vil have en tæt Hæk. Det næste Aar skjærer man dem af nede ved Jorden, hvorved de skyde desto flere Skud og blive saa tætte at selv intet Fjærkreatur kan trænge sig igjennem. Vil man benytte Stiklinger, saa maa man først sætte dem i et Havebed, for at opelske dem til Planter.

Til Anbefaling for den nordamerikanske Plov.

Af alle hidtil bekjendte Plove er den nordamerikanske den letteste, og det er ikke rimeligt, at man nogensinde vil kunne construere en væsenligen lettere Plov; thi en Plovs Lethed for Trækdyrene, i Forhold til dens Storrelse, beroer fornemmeligen paa Skærets Plads, og denne er paa den nordamerikanske Plov den fordeelagtigste. Saasnart Ploiestrimlen er afskaaren, modtages og vendes den af den hvælvede Muldplade og kommer saaledes næsten slet ikke til at hvile eller trykke paa Skæret. Paa den bayleyske Plov sidder derimod Skæret saa langt foran Plovlegemet, at det maa bære hele Ploiestrimlens Vægt, og

derved frembringes naturligviis en betydelig Gnidningsmodstand (Friction). Det er naturligt, at den bayleyske Plov just ved denne Construction, hvorved Løbet bliver længere, faaer en stadigere Gang; men dette er en Fordeel for den uøvede eller uagtsomme Ploier, som kjøbes med en halv Gang mere Trækkekraft. Jeg er overbeviist om, at en øvet og agtpaagivende Ploier kan bearbeide Jorden ligesaa fuldkomment med den forbedrede nordameri-kanske Svingplov, som med nogen anden. Dog troer jeg, at den kan modtage endnu nogle smaa Forbedringer, hvorved den, uden at miste nogen af sine gode Egenskaber, kommer til at arbeide bedre.

For det første har Sulen (Søilen) paa denne Plov et lidet Knæe, for at falde til Muldpladen, hvortil den er befæstet med en Nagle. I dette Knæe ville Rødder og Jordklumper, som skydes op ad Muldpladen, sætte sig fast, og — dersom Jorden er løs og fuld af Rødder og Pulter — "stoppe" Ploiestrimlen foran Plovlegemet og ville ikke lade sig hvælve om, hvorved ogsaa Ploven faaer en mere ustadig Gang. For at faae den til at skære igjennem, maa man ryste den, og derved bliver naturligviis Furen ujevn. For at hindre dette har jeg gjort Sulen saa tyk, at den, ved at bankes lidt ud i den Kant, som støder til Muldpladen, kan falde til denne, uden noget Knæe. Derved bliver ogsaa den Stive, som fra den nederste Ende af Aassædet (det venstre Horn eller Stært) gaaer forbi Sulen op i

Aasen, og som ligeledes vil samle Rødder o. desl., overflødig, da Sulen er stærk nok til at modstaae Trykket paa Forkanten af Plovlegemet. Naar Sulen da stilles i en skraa Retning, næsten paralel med Aassædet, skydes alle Rødder o. desl. op ad den og falde til Siden tilligemed Pløiestrimlen. Men det er da nødvendigt, at den bageste, noget smallere Hals paa Aasen gjøres noget kortere, saa at Sulen og Langjernet, der bør sættes i samme Retning, som den, kan komme igjennem den tykkeste Deel af Aasen.

I løs og skjør Jord vil Plovlegemet ogsaa let fyldes med Jord, Rødder, Smaastene o. desl., hvorved Plovens Gang hindres og Furen bliver mindre godt oprenset. Landsiden bør derfor beklædes lige op til Aasen, enten med Pladejern, eller med tynde Fjæle, beslagne med Splitjern, som der kan holde længe, da det ikke er udsat for nogen betydelig Friction. For at hindre den løse Jord fra at trænge ind i Plovlegemet over Muldpladen, kunde ligeledes et tyndt Stykke Træ, beslaget med Splitjern, anbringes paa Overkanten af denne fra det høire Horn til Sulen, hvor det maatte gaae lige op til Aasen. Ploven vilde derved, uden at blive synderligt sværere at trække, faae mere Lighed med de større Svingplove og opnaae adskillige af disses Fortrin.

Erfaringen viser, at næstefter Skæret er Landsiden eller den bageste Deel af Løbet det Stykke, som hurtigst opslides paa den nordamerikanske Sving-

plov, især i stenet Jord, endog efter at dette Landsidestykke er blevet forsynet med en betydelig Sokkel. Ofte springer endog et Hjørne af den Deel af Landsiden eller Løbet, som er sammenstøbt med Muldpladen, og da skilles hele Plovlegemet ad, fordi den Skruenagle, som forener Sulen med disse to Landsidestykker, ikke har noget at holde fast ved. Man kan da hjælpe sig ved at drille et Hul i den forreste Deel af Løbet — saa nær ved Plovlegemets forreste Hjørne eller Vinkel, som en Skrue kan anbringes — og igjennem dette Hul befæste en Jernskinne, som tillige gjøres fast ved de to Skruenagler, som gaae igjennem Sulen og Aassædet. Men bedre var det dog, om det bageste Landsidestykke blev støbt saaledes, at det faldt uden paa den Deel af Løbet, som er sammenstøbt med det øvrige Plovlegeme, i Stedet for, som nu er Tilfældet, indvendigt paa samme. Den Tap, hvormed det bageste Landsidestykke (Nakkestykket) falder ind i Falsen i det forreste Stykke, kunde da gjøres saa lang, at den naaede næsten lige til "Taaen" eller den forreste Spidse af Plovlegemet, og der gjordes fast ved en tredie Skruenagle. Naar da Landsiden var opslidt, kunde man skrue et nyt Stykke paa, indtil hele Ploven var opslidt.

En af Hovedankerne imod den nordamerikanske Svingplov er, at den ikke "stryger" eller vender Pløiestrimlen tilstrækkeligt, og paa de forbedrede Plove af denne Art, som det kongelige Landhuusholdningsselskab udbreder, er derfor Muldpladen gjort

noget længere, end den oprindeligen var; men desuagtet finde Mange, at den endnu ikke stryger godt nok. For at bevirke dette, kan man blot anbringe et Stykke Jern, lidt bredere og kortere, end en Hjulskinne, paa den øverste Nagle i Bagsiden af Muldpladen imellem denne og Hornet, saaledes at Skinnen kan dreies op og ned med den anden Ende. Denne befæstes ved et paanettet Stykke Jern med et langt Hul i, omtrent ligt et langagtigt Led af en Lænke, til en Nagle lidt oppe paa det høire Horn. Denne Nagle kan ved en Skrue paa den indvendige Side af Hornet trækkes til, saa den holder Strygeskinnen fast i den Stilling, hvori man har sat den. Derved kan man da faae Ploven til at stryge saameget man vil, uden at Ploven bliver sværere at trække, hvor den ei behøver at stryge saa stærkt; thi der kan man stille Strygeskinnen op eller tage den ganske af.

Disse Forandringer ved den nordamerikanske Svingplov skyldes en kløgtig Bonde, Esber Jørgensen i Pedersker paa Bornholm, og fortjene, som jeg mener, at blive almindeligt bekjendte, da de væsentligste Anker imod denne herlige Plov derved hæves. Jeg vil ikke nægte den bayleyske Plov Fortrinnet i mange Henseender, men i een Henseende fortjener dog unægteligen den nordamerikanske Fortrinnet, nemlig i Henseende til Lethed. Denne Plov kan et Par simple smaa og kun lidt kraftfulde Bønderheste trække i ikke altfor svær Jord, og derfor er jeg over-

beviist om, at den hurtigt vil udbrede sig iblandt Bønderne, hvor den bliver bekjendt fra en fordeelagtig Side, det vil sige, hvor den bliver styret af en øvet og villig Haand. Er denne Plov da end ikke i sig selv den fuldkomneste, saa er den det dog for vore Bønder efter deres nærværende Forfatning, og ved den kan Veien bedst beredes for en fuldkomnere. Naar nemlig Bonden først begynder at ploie med to Heste, ville disse efterhaanden blive bedre, da han kan fodre dem bedre, og han kan da først bruge de tungere Svingplove.

Hvad man end dømmer om Svingplovens eller Hjulplovens Fortrin, saa er dog saameget vist, at hiin arbeider bedre, end denne, paa bakket Jord; thi dette kan mathematisk bevises. Enhver Ploiemand veed nemlig, at Ploven lettes (kommer til at gaae grundere), naar han lægger en Klods imellem Aasen og Hjulenes Axel; men det samme vilde naturligviis skee, om Hjulene selv bleve hævede lige saameget (om Klodsen blev lagt under Hjulene), og dette er jo netop Tilfældet, naar man ploier op ad en steil Bakke: Hjulene hæves, førend Plovlegemet skulde hæves i Jorden, og man ploier derfor altid grundere op ad Bakken, end ned ad den. Har Bakken et jevnt, eensformigt Fald, er den liig en vandret Flade, og Hjulploven gaaer paa hiin, som paa denne; men er Bakkens Fald ujevnt, saa danner dens Overflade hule (concave) eller ophøiede (convexe) Flader, og paa disse kan Hjulploven ikke ploie egalt.

Naar nemlig Hjulene komme ind i en Hule medens Plovlegemet endnu er paa den convexe Flade, da vil Ploven gribe dybere i, og omvendt, naar Hjulene komme paa det Ophøiede eller paa Kanten af Bakken, medens Plovlegemet endnu er i det Hule eller under Bakken, da bliver Ploven næsten løftet ud af Jorden eller pløier altfor grundt. Hjulploven kan derfor kun arbeide godt paa flad og jevn Jord. Svingploven derimod, som intet Støttepunkt har fortil, uden ved Trækket, kan ulige lettere følge Jordens Overflade, om den end er bølgeformig. Dog er det unægteligt, at selv Trækdyrenes høiere eller lavere Stilling i Forhold til Ploven kan indvirke paa dennes Gang, og jeg vil derfor anbefale Dem, der have meget ujevn Jord at bearbeide, endnu en Forbedring med den nordamerikanske Svingplov, hvorved denne bliver skikket til arbeide egalt paa saadan Jord.

Stillebøilen, som paa den nordamerikanske Svingplov er ubevægelig, uden forsaavidt som Ploven dermed kan svinges fra eller til Furen, gjøres bevægelig om en Axel foran Aasens Ende, saa at Trækklinien kan reises eller sænkes. De to Skinner, hvorved Stillebøilen gjøres fast til Aasen med Naglerne, hvoraf den ene tillige er Skruenøgle, bøie sig foran Aasens Ende sammen imod en Axel, som ogsaa Stillebøilen er fastgjort til og kan dreie sig om. Ved Stiver, som ere befæstede paa Skinnerne, holdes Stillebøilen, som paa Bagsiden er forsynet med

Hager eller Indsnit, i en lodret Stilling, idet Stiverne holdes imod den ved Fjedre. Ved de yderste Ender af Stiverne er en Snor fastgjort, som gaaer tilbage til Plovens Horn, saa Pløieren let kan drage i hvilken Side deraf, han vil, ligesom i en Tømme. Naar han da skal pløie ned over en Skrænte, hvor Ploven vilde gribe for dybt i, drager han i den øverste Snor og trykker derved Stiven tilbage. Den anden Stive vil da, formedelst Fjedren, trykke Stillebøilens nederste Deel fremad, saa Stillebøilens øverste Bagkant bevæges henimod Aasens øverste Hjørne, som den vil naae, dersom man trækker langsomt i Snoren og saaledes holder Stiven tilbage. Den anden Stive vil da falde ind i det inderste Hak paa Stillebøilens Bagside, og saaledes holde hele Stillebøilen i en skraa Retning, der med den lige Træklinie vil danne en Vinkel af omtrent 45°, og Træklinien vil altsaa hæves ligesaameget, som den sænkes derved, at Hestene gaae ned ad en Bakke, der falder i en Vinkel af 45° fra den vandrette Flade. Naar Ploven kommer ned af Bakken, saa Hestene igjen komme paa en vandret Flade eller endog stige opad, trækker Pløieren i den anden Snor, som er fastgjort ved den nederste Ende af Stillebøilen, og holder den nederste Stive tilbage, indtil Fjedren har drevet den øverste Stive, og dermed hele Stillebøilen, saa langt tilbage, som behøves. Saaledes kan da en øvet og opmærksom Pløier bearbeide

selv den bølgeformige Overflade aldeles egalt, og hvor vigtigt det er at Jorden pløies overalt lige dybt paa samme Ager, veed enhver kyndig Agerdyrker.

Det er overflødigt og unyttigt her at beregne, hvormange Grader Stillebøilen drives fra den lodrette Stilling ved hvert Hak, som Stiven glider ned (hvilket naturligviis beroer paa Hakkenes Størrelse i Forhold til Stillebøilens Længde), da Agerens Ujevnheder dog ikke kunne maales i Grader. Erfaringen maa her veilede den duelige Pløier til at finde det rette Maal. Jeg vil her derfor kun tilføie, at denne Stillebøile ikke kan være kostbar at anskaffe, og ikke er iveien naar den ikke bruges. — Jeg har for Resten ikke havt Leilighed til at prøve denne Idees Udførbarhed, men fremsætter den blot her for Dem, som have Lyst at forsøge Virkningen af en saadan bevægelig Stillebøile paa meget ujevn Jord. Maatte jeg derved bidrage til at skaffe den lille Amerikaner end flere Velyndere og til at gjøre dette vigtige Redskab end mere brugbart under alle Omstændigheder, — da opnaaede jeg Hensigten med denne Meddelelse.

B.